

Uluslararası Turizm, İşletme, Ekonomi Dergisi
International Journal of Tourism, Economic and Business Sciences
E-ISSN: 2602-4411 2(2): 216-224, 2018

MESLEK YÜKSEKOKULLARI ÖĞRENCİLERİNİN EĞİTİM ALDIKLARI SEKTÖRÜN ÇALIŞMA KOŞULLARI ALGISI VE KARIYER BEKLENTİSİ

Hale BÜTÜN BAYRAM^{1*}, Süheyla BAYRAKTAR¹

¹Kocaeli Üniversitesi Gölcük MYO

*Sorumlu yazar:

E-posta:haleb@kocaeli.edu.tr

Özet

Bu çalışmada üniversite düzeyinde mesleki eğitim veren meslek yüksek okullarında (MYO) eğitim alan önlisans öğrencilerinin okullarını tercih etme ve okudukları bölümden beklentileri, sektör çalışma koşullarını algılamaları ve kariyer beklentileri değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için Kocaeli Üniversitesi Gölcük MYO öğrencileri üzerinde anket çalışması yapılmıştır. Anket sonucu elde edilen veriler istatistiksel olarak analiz edilmiştir. Öğrencilerin sektörün çalışma koşullarını algılamaları ve kariyer beklentilerine yönelik bir değerlendirme yapılmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki eğitim, Çalışma Koşulları, Çalışma İsteği , Kariyer

SECTOR'S PERCEPTION OF WORKING CONDITIONS AND CAREER EXPECTATION FOR THE STUDENTS OF VOCATIONAL SCHOOLS

Abstract

In this study, it is aimed to evaluate the expectations of the pre-graduate students who study in vocational high schools (vocational high schools providing university-level vocational education) and the expectations of the department they study, the perception of sector working conditions and career expectations. A survey was conducted on the Kocaeli University Gölcük Vocational School students to achieve this aim. The data obtained from the survey were analyzed statistically. Students' perceptions of the working conditions of the sector and career expectations are evaluated. The data obtained from the survey were analyzed statistically. Students' perceptions of the working conditions of the sector and their career expectations are evaluated.

Keywords: Vocational Training, Working Conditions, Willingness to Work, Career

GİRİŞ

Meslek Yüksekokulu;belirli mesleklere yönelik ara insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan dört yarı yıllık eğitim - öğretim sürdüren bir yükseköğretim kurumudur (Polat Üzümcü vd. 2015: 183). Mesleki ve teknik eğitimin önemli bir basamağı olan Meslek Yüksekokulları, iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli personellerin yetişmesi noktasında önemli bir yere sahiptir (Çuhadar, Çetintürk, 2016:53). Bu okullarda eğitim alan öğrenciler eğitim alanlarına göre ihtiyaç duyulan sektörlerde istihdam edilmektedir. Bu noktada öğrencilerin kariyer planları ile aldıkları eğitimin birbirini tamamlar nitelikte olması onların hem aldıkları eğitimdeki başarı oranlarına hem de mezuniyet sonrası başarılarına önemli bir rol oynayacaktır. Buradan hareketle; bu çalışmada meslek yüksekokullarında eğitim alan önlisans öğrencilerinin okullarını tercih etme ve okudukları bölümden beklentileri, sektör çalışma koşullarını algılamaları ve kariyer beklentileri değerlendirilmesi amaçlanmıştır.

MESLEKİ EĞİTİM, MESLEK ALGISI VE KARIYER BEKLENTİLERİ

Mesleki eğitim, bir toplumdaki bireylerin meslek sahibi olabilmeleri ve bireye mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeteneklerini kazandırarak, kişinin kabiliyetlerinin fiziksel, entelektüel, duygusal, sosyal ve ekonomik yönlerden geliştirilmesini sağlama sürecidir (Polat Üzümcü, Alyakut, 2017:808).Türkiye'de belirli bir meslekte uzmanlaşmaya yönelik mesleki eğitim,

yükseköğrenim düzeyinde meslek yüksekokullar ve yüksekokullar tarafından verilmektedir. Meslek yüksekokulları; önlisans düzeyindeki iki yıllık mesleki eğitimle, özellikle istihdam piyasasının ara elaman ihtiyacını karşılayan mesleki eğitim kurumları olarak değerlendirilmektedir (Morkoç, Doğan, 2014:113). Tarihsel gelişimi içerisinde farklı misyonlar yüklenmiş olan meslek yüksekokulları, günümüzde sanayi, hizmet sektörü ve ticaretin ihtiyaç duyduğu, alanlarında yeterli bilgi ve beceriye sahip ara elemanların yetiştirilmesi amacıyla kurulmuş mesleki ve teknik eğitim sisteminin en önemli bileşenidir (Arslan vd., 2017:65). Bu amaçla; Türkiye’de geçtiğimiz yıl (2017) içerisinde “yükseköğretim kurumlarında bulunan 868 meslek yüksekokulunda, 2 milyon 566 bin öğrenci mesleki eğitim almış olduğu ifade edilmiştir (<http://www.hurriyet.com.tr>).

Öğrencileri çalışma hayatına hazırlamada ve yeteneklerini geliştirmelerinde önemli bir basamak olan meslek yüksek okulları aynı zamanda bir çok sektörün ihtiyaç duyduğu ara iş gücünün yetişmesinde de önemli bir yere sahiptir. Bu okullar, öğrencileri mevcut yetenekleri ve ilgileri doğrultusunda eğiterek kısa sürede iş dünyasına atılmasını sağlamaktadır (Çalışkan Maya vd., 2012:30). Öğrencilerin Bu okullardan aldıkları eğitimler iş başarılarının yanı sıra kariyer planlarını da etkilemektedir. Kişinin yetenekleri ve eğitimi ve kariyer isteklerinin uyumlu duruma getirilmesi bir toplumda mesleki tercihlerini doğru yapmış, başarılı ve mutlu bireyler yaratacaktır. Meslek seçimi, bireyin yaşamı boyunca yaptığı seçimler arasında çok önemli bir yer tutmaktadır. Çünkü birey mesleğini seçerken bir bakıma gelecekteki yaşamını da belirlemektedir (Saatci, 2003:38). Kişilerin aldıkları eğitimin içeriği ve öğrencinin aldığı derslerin içeriği onların çalışma koşullarını, mesleki algılarını ve kariyer beklentilerini şekillendirmektedir. Kariyer fırsatları ve maddi getiriler öğrencilerin çalışacakları alan tercihlerindeki önemli faktörlerdir (Özsoy, Gelibolu, 2010:406). Türkiye de dış ticaret ve pazarlama gibi sosyal alanlarda eğitim alan öğrencilerin meslek algılarıyla ilgili yok denecek kadar az sayıda çalışma mevcuttur. Özsoy ve Gelibolu (2010) tarafından pazarlama öğrencilerinin eğitim aldıkları bölüm, meslek ve kariyer algısı üzerine yapılan çalışmada öğrencilerin pazarlama disiplini ve mesleğini algılamalarına ilişkin üç temel faktöre ulaşılmıştır. Bunlar; fayda, ilgi çekicilik ve kariyer’dir. Ancak Öğrenciler eğitim içeriğini ilginç bulmalarına rağmen, kariyer imkanlarının kısıtlı ve pazarlama mesleğinin presijsiz olarak algılandığı, pazarlama faaliyetlerinin, bu eğitimi almış bireylerce icra edilmemesi olumsuz algılamalarında belirleyici olduğu gibi bulgulara ulaşılmıştır (Özsoy, Gelibolu, 2010:416-417).

Kariyer; kişinin yetenekleri ve almış olduğu eğitimle, iş alanında ilerlemesi, deneyim kazanması olarak tanımlanmaktadır Bir kişinin iş hayatında sahip olmak istediği uzmanlık ve iş başarısı olarak tanımlanabilecek olan kariyer, bireyin kişisel yaşamındaki en önemli hedef ve amaçlarından birini oluşturmaktadır (Morkoç, Doğan, 2014:113). Bir çok kaynakta farklı şekillerde tanımlanan kariyer kavramının içerdiği ortak özelliklerini kısaca aşağıdaki şekilde sıralamak mümkündür (Çuhadar, Çetintürk, 2016:53).

- ❖ Kariyer, çalışanın hayatı boyunca sürekli bir şekilde birbirini takip eden işlerini tanımlar.
- ❖ Kariyer, organizasyonda bulunulan pozisyondan bir üst seviyeye yükselmeyi ifade eder.
- ❖ Kariyer, çalışanın hayatı boyunca sahip olduğu bilgi, beceri ve tecrübelerin tümünü kapsar.
- ❖ Kariyer, çalışanın şimdiye kadar çalıştığı ve ileride çalışmak istediği pozisyona dair bilgi, beceri düzeyini, deneyimi, istek ve beklentilerini kapsamaktadır.

Bu açıklamalar bize kariyer kavramının ana ilişkin bir istekten ziyade insan gelişiminin bir yönü ve devamı olduğu bu nedenle de kariyer gelişimi ve eğitiminin yaşam boyu devam eden bir süreç olduğudur (Gür Erdoğan, Arsal, 2015:150). Ancak kariyer yalnızca eğitim ile planlanmamakta sürece bir takım iç ve dış faktörler etki etmektedir. Riegel ve Dallas’a (1998) göre; insanların kariyer seçimlerinde ilgi, yetenek, değer yargısı gibi çeşitli içsel (bireysel) etkenlerin yanı sıra; ekonomik, politik ve sosyo-kültürel yapı gibi çeşitli dışsal faktörler de etkili olmaktadır (Duman vd., 2006:53).

ARAŞTIRMANIN AMACI VE ANALİZ

Bu çalışmada üniversite düzeyinde mesleki eğitim veren Meslek Yüksek Okullarında (MYO) eğitim alan ön lisans öğrencilerinin okullarını tercih etme ve okudukları bölümden beklentileri, sektör çalışma koşullarını algulamaları ve kariyer beklentileri değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amacı gerçekleştirmek için Kocaeli Üniversitesi Gölcük MYO öğrencileri üzerinde anket çalışması yapılmıştır. Anket Dış Ticaret Programı ve Pazarlama Programı olmak üzere 92 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilere 7 tanesi demografik özellikleri, 5 tanesi kişi endüstri uyum ve terfi imkânlarını, 4 tanesi işin doğası ve çalışma koşullarını, 4 tanesi sosyal statüyü 3 tanesi ücret ve ek gelirleri ve 11 tanesi de kariyer yapma isteği maddelerini ölçmeye yarayan toplam 34 sorudan oluşan bir ölçek uygulanmıştır. Ölçekte demografik özellikler dışında kalan ifadeler 5'li likert ile ölçülmüştür. Verilerin değerlendirilmesine geçmeden önce anketin güvenilirlik katsayısına bakılmış ve $\alpha=0,774$ olarak bulunmuştur. Bu değer ölçeğin oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

Demografik Özelliklerin Analizi

Çalışmaya katılanların cinsiyetlerine göre, yaşlarına göre, eğitimlerine göre, aile gelirlerine göre, lise eğitimlerine göre, eğitim aldıkları bölümü isteyerek seçip seçmediklerine göre ve bu okudukları bölümün Tablo kaçınıcı tercihleri olduğuna göre frekans ve yüzde değerleri aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: Cinsiyet dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	47	51,1
Erkek	45	48,9

Çalışmaya katılanların 47 tanesini (%51,1) kadınlar, 45 tanesini (%48,9) erkekler oluşturmaktadır.

Tablo 2: Yaş dağılımı

Yaş	Frekans	Yüzde (%)
17-21	81	88,0
22-26	9	9,8
27-31	-	-
32-36	1	1,1
37-+	1	1,1

Çalışmaya katılanların 17-21 yaş arasında 81 kişi (%88,0), 22-26 yaş arasında 9 kişi (%9,8), 32-36 yaş arasında 1 kişi (%1,1), 37 ve üstü yaş grubunda 1 kişi (%1,1) olarak bulunmuştur.

Tablo 3: Lise Eğitim Durumu

Eğitim	Frekans	Yüzde (%)
Düz Lise	21	22,8
Anadolu Lisesi	24	26,1
Kız Meslek Lisesi	11	12,0
Diğer	36	39,1

Çalışmaya katılanların Düz Lise mezunu olanlar 21 kişi (%22,8), Anadolu Lisesi mezunu olanlar 24 kişi (%26,1), Kız Meslek Lisesi mezunu olanların sayısı 11 kişi (%12,0), diğer tür liselerden mezun olanların sayısı 36 kişi (%39,1) bulunmuştur.

Tablo 4: Ailenin Gelir Dağılımı

Gelir	Frekans	Yüzde (%)
1500-2000	43	46,7
2001-3000	26	28,3
3001-4000	10	10,9
4001-5000	8	8,7
5001- +	5	5,4

Çalışmaya katılanlardan geliri 1500-2000 TL arasında olanlar 43 kişi (%46,7), 2001-3000 TL arasında olanlar 26 kişi (%28,3), 3001-4000 TL arasında olanlar 10 kişi (%10,9), 4001-5000 TL arasında olanlar 8 kişi (%8,7), 5001 TL ve üzeri olanlar 5 kişi (%5,4) olarak bulunmuştur.

Tablo 5: Eğitim aldığı bölümü isteyerek seçip seçmediği

İstek Durumu	Frekans	Yüzde (%)
Evet (İsteyerek)	59	64,1
Hayır (İstemeyerek)	7	7,6
Kararsız	26	28,3

Çalışmaya katılanlardan eğitim aldıkları bölümü, isteyerek seçenler 59 kişi (%64,1), istemeyerek seçenler 7 kişi (%7,6), kararsız olanlar ise 26 kişi (%28,3) olarak bulunmuştur.

Tablo 6: Üniversite Sınavında Kazanılan Bölümün Kaçınıcı Tercih Olduğu

Kaçınıcı Tercih	Frekans	Yüzde (%)
1-4	43	46,7
5-8	20	21,7
8-11	12	13,0
11-14	10	10,9
15-+	7	7,6

Çalışmaya katılanlardan üniversite sınavında kazandıkları bölüm tercihlerinin 1-4 arasında olanların sayısı 43 (%46,7), 5-8 arasında olanların sayısı 20 (%21,7), 8-11 arasında olanların sayısı 12 (%13,0), 11-14 arasında olanların sayısı 10 (%10,9), 15 ve üzerinde olanların sayısı 7 (%7,6) olarak bulunmuştur.

Bulgular

Çalışmada elde edilen verilere öncelikle normallik testi yapılmış ve Kruskal-Wallis için $p=0,000$ çıktığı için verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle nonparametrik testlerden ki-kare testi kullanılmıştır. Öğrencilerin meslek algıları ve kariyer beklentileri için yapılan crosstabss sonuçları aşağıdadır.

Tablo 7: Cinsiyet- Kişi Endüstri Uyum ve Terfi İmkânları

Cinsiyet	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Toplam
Kadın	14 (%29,8)	15 (%31,9)	17 (%36,2)	1 (%2,1)	47 (%100)
Erkek	13 (%28,9)	25 (%55,6)	7 (%15,6)	0 (%0,0)	45 (%100)
Toplam	27(%29,3)	40 (%43,5)	24 (%26,1)	1 (%1,1)	92 (%100)

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre kişi endüstri uyum ve terfi imkânları düşüncelerine

bakıldığında, kız öğrencilerin %61,7 (%29,8+31,9) si endüstri uyum ve terfi imkânları ile ilgili olumlu görüş bildirirken, erkek öğrencilerin %84,5 (%28,9+%55,6) i olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=7,664 p=0,053) cinsiyet ile kişi endüstri uyum ve terfi imkânları arasında bir ilişki bulunmamıştır. Fakat analiz sonucu kritik değere çok yakındır. Bu nedenle daha ayrıntılı bir çalışma yapılabileceği kanısına varılmıştır.

Tablo 8: Cinsiyet- İşin Doğası ve Çalışma Koşulları

Cinsiyet	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Kadın	1 (%2,1)	4 (%8,5)	31 (%66,0)	9 (%19,1)	2 (%4,3)	47 (%100)
Erkek	8 (%17,8)	4 (%8,9)	16 (%35,6)	10 (%22,2)	7 (%15,6)	45 (%100)
Toplam	9 (%9,8)	8 (%8,7)	47 (%51,1)	19 (%20,7)	9 (%9,8)	92 (%100)

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre işin doğası ve çalışma koşulları düşüncelerine bakıldığında, kız öğrencilerin %10,6 (%2,1+%8,5) sı işin doğası ve çalışma koşulları ile ilgili olumlu görüş bildirirken, erkek öğrencilerin %26,7 (%17,8+%8,9) si olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=13,025 p=0,011) cinsiyet ile işin doğası ve çalışma koşulları arasında bir ilişki bulunmuştur.

Tablo 9: Cinsiyet- Sosyal Statü

Cinsiyet	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Kadın	9 (%19,1)	11 (%23,4)	9 (%19,1)	16 (%34,0)	2 (%4,3)	47 (%100)
Erkek	8 (%17,8)	9 (%20,0)	19 (%42,2)	5 (%11,1)	4 (%8,9)	45 (%100)
Toplam	17 (%18,5)	20 (%21,7)	28 (%30,4)	21 (%22,8)	6 (%6,5)	92 (%100)

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre sosyal statü düşüncelerine bakıldığında, kız öğrencilerin %42,5 (%19,1+%23,4) i işin doğası ve çalışma koşulları ile ilgili olumlu görüş bildirirken, erkek öğrencilerin %37,8 (%17,8+%20,0) i olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=10,220 p=0,037) cinsiyet ile sosyal statü arasında bir ilişki bulunmuştur.

Tablo 10: Cinsiyet- Ücret ve Ek Gelirler

Cinsiyet	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Kadın	8 (%17,0)	9 (%19,1)	24 (%51,1)	6 (%12,8)	0 (%0,0)	47 (%100)
Erkek	9 (%20,0)	7 (%15,6)	18 (%40,0)	7 (%15,6)	4 (%8,9)	45 (%100)
Toplam	17 (%18,5)	16 (%17,4)	42 (%45,7)	13 (%14,1)	4 (%4,3)	92 (%100)

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre ücret ve ek gelirler ile ilgili düşüncelerine bakıldığında, kız öğrencilerin %36,1 (%17,0+%19,1) i ücret ve ek gelirler ile ilgili olumlu görüş bildirirken, erkek öğrencilerin %35,6 (%20,0+%15,6) sı olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=5,202 p=0,267) cinsiyet ile ücret ve ek gelirler arasında bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 11: Cinsiyet- Kariyer Yapma İsteği

Cinsiyet	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Kadın	8 (%17,0)	6 (%12,8)	25 (%53,2)	7 (%14,9)	1 (%2,1)	47 (%100)
Erkek	8 (%17,8)	5 (%11,1)	18 (%40,0)	6 (%13,3)	8 (%17,8)	45 (%100)
Toplam	16 (%17,4)	11 (%12,0)	43 (%46,7)	13 (%14,1)	9 (%9,8)	92 (%100)

Çalışmaya katılan öğrencilerin cinsiyetlerine göre kariyer yapma isteği ile ilgili düşüncelerine bakıldığında, kız öğrencilerin %29,8 (%17,0+%12,8) i kariyer yapma isteği ile ilgili olumlu görüş bildirirken, erkek öğrencilerin %28,9 (%17,8+%11,1) u olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=6,712 p=0,152) cinsiyet ile kariyer yapma isteği arasında bir ilişki bulunmamıştır

Tablo 12: İsteyerek-Kişİ Endüstri Uyum ve Terfi imkanları

İsteyerek	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Toplam
Evet (İsteyerek)	22 (%37,3)	29 (%49,2)	7 (%11,9)	1 (%1,7)	59 (%100,0)
Hayır (İstemeyerek)	2 (%28,6)	2 (%28,6)	3 (%42,9)	0 (%0,0)	7 (%100,0)
Kararsızım	3 (%11,5)	9 (%34,6)	14 (%53,8)	0 (%0,0)	26 (%100,0)
Toplam	27 (%29,3)	40 (%43,5)	24 (%26,1)	1 (%1,1)	92 (%100,0)

Çalışmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavı tercihinde okudukları bölümü isteyerek yazmaları ile kişİ endüstri uyum ve terfi imkanlarına bakıldığında, isteyerek tercih yapanların %86,5 (%37,3+%49,2) i, istemeyerek tercih yapanların %57,2 (%28,6+%28,6) si olumlu görüş bildirirken, kararsız olanların %46,1 (%11,5+%34,6) i olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=18.912 p=0.004) okudukları bölümü isteyerek yazıp yazmadıkları ile kişİ endüstri uyum ve terfi imkanları arasında bir ilişki bulunmuştur.

Tablo 13: İsteyerek-İşin Doğası ve Çalışma Koşulları

İsteyerek	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Evet (İsteyerek)	6 (%10,2)	7 (%11,9)	29 (%49,2)	11 (%18,6)	6 (%10,2)	59 (%100,0)
Hayır (İstemeyerek)	1 (%14,3)	1 (%14,3)	4 (%57,1)	0 (%0,0)	1 (%14,3)	7 (%100,0)
Kararsızım	2 (%7,7)	0 (%0,0)	14 (%53,8)	8 (%30,8)	2 (%7,7)	26 (%100,0)
Toplam	9 (%9,8)	8 (%8,7)	47 (%51,1)	19 (%20,7)	9 (%9,8)	92 (%100,0)

Çalışmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavı tercihinde okudukları bölümü isteyerek yazmaları ile işin doğası ve çalışma koşullarına bakıldığında, isteyerek tercih yapanların %22.1 (%10.2+%11.9) i,

istemeyerek tercih yapanların %28.6 (%14.3+%14.3) sı olumlu görüş bildirirken, kararsız olanların %7.7 (%7.7+%0.0) i olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=6.716 p=0.0568) okudukları bölümü isteyerek yazıp yazmadıkları ile işin doğası ve çalışma koşulları arasında bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 14: İsteyerek-Sosyal Statü

İsteyerek	Kesinlikle Katılıyor	Katılıyor	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Evet (İsteyerek)	12 (%20,3)	14 (%23,7)	15 (%25,4)	15 (%25,4)	3 (%5,1)	59 (%100,0)
Hayır (İstemeyerek)	2 (%28,6)	2 (%28,6)	3 (%42,9)	0 (%0,0)	0 (%0,0)	7 (%100,0)
Kararsızım	3(%11,5)	4 (%15,4)	10 (%38,5)	6 (%23,1)	3 (%11,5)	26 (%100,0)
Toplam	17 (%18,5)	20 (%21,7)	28 (%30,4)	21 (%22,8)	6 (%6,5)	92 (%100,0)

Çalışmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavı tercihinde okudukları bölümü isteyerek yazmaları ile sosyal statü düşüncelerine bakıldığında, isteyerek tercih yapanların %44.0 (%20.3+%23.7) ı, istemeyerek tercih yapanların %57.2 (%28.6+%28.6) si olumlu görüş bildirirken, kararsız olanların %26.9 (%11.5+%15.4) i olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=6.727 p=0.566) okudukları bölümü isteyerek yazıp yazmadıkları ile sosyal statü arasında bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 15: İsteyerek- Ücret ve Ek Gelirler

İsteyerek	Kesinlikle Katılıyor	Katılıyor	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Evet (İsteyerek)	9 (%15,3)	12 (%20,3)	26 (%44,1)	8 (%13,6)	4, (%6,8)	59
Hayır (İstemeyerek)	3 (%42,9)	2 (%28,6)	1 (%14,3)	1 (%14,3)	0 (%0,0)	7
Kararsızım	5 (%19,2)	2 (%7,7)	15 (%57,7)	4 (%15,4)	0 (%0,0)	26
Toplam	17 (%18,5)	16 (%17,4)	42 (%45,7)	13 (%14,1)	4 (%4,3)	92

Çalışmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavı tercihinde okudukları bölümü isteyerek yazmaları ile ücret ve gelirler düşüncelerine bakıldığında, isteyerek tercih yapanların %35.6 (%15.3+%20.3) sı, istemeyerek tercih yapanların %71.5 (%28.6+%28.6) i olumlu görüş bildirirken, kararsız olanların %26.9 (%19.2+%7.7) u olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=9.442 p=0.306) okudukları bölümü isteyerek yazıp yazmadıkları ile sosyal statü arasında bir ilişki bulunmamıştır.

Tablo 16: İsteyerek -Kariyer

İsteyerek	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kararsızım	Katılmıyorum	Hiç Katılmıyorum	Toplam
Evet (İsteyerek)	11 (%18,6)	6 (%10,2)	26 (%44,1)	8 (%13,6)	8 (%13,6)	59
Hayır (İstemeyerek)	2 (%28,6)	3 (%42,9)	1 (%14,3)	1 (%14,3)	0 (%0,0)	7
Kararsızım	3 (%11,5)	2 (%7,7)	16 (%61,5)	4 (%15,4)	1 (14,3)	26
Toplam	16 (%17,4)	11 (%12,0)	43 (%46,7)	13 (%14,1)	9 (%9,8)	92

Çalışmaya katılan öğrencilerin üniversite sınavı tercihinde okudukları bölümü isteyerek yazmaları ile kariyer imkanı düşüncelerine bakıldığında, isteyerek tercih yapanların %28.8 (%18.6+%10.2) i, istemeyerek tercih yapanların %71.5 (%28.6+%42.9) i olumlu görüş bildirirken, kararsız olanların %19.2 (%11.5+%7.7) si olumlu görüş bildirmiştir. Yapılan test sonucunda (ki-kare=12.622 p=0.126) okudukları bölümü isteyerek yazıp yazmadıkları ile kariyer imkanı arasında bir ilişki bulunmamıştır.

SONUÇ

Çalışmada Meslek Yüksekokulu öğrencilerinin eğitim aldıkları sektörün çalışma koşulları algısı ve kariyer beklentisi analiz edilmiştir. Öğrencilerin cinsiyetleri ile eğitim aldıkları sektörün çalışma koşullarından kişi endüstri uyum ve terfi imkanları arasında bir ilişki bulunmamıştır. Fakat analiz değeri kritik değere çok yakın olduğu için ayrıntılı incelenebileceği kanısına varılmıştır. Cinsiyet ile işin doğası ve sosyal statü algısı arasında bir ilişki bulunmuştur. Cinsiyet ile ücret ve ek gelir algısı arasında ilişki bulunmamıştır. Cinsiyet ile kariyer beklentisi arasında da ilişki bulunmamıştır. Öğrencilerin eğitim gördükleri bölümü isteyerek tercih edip etmemeleri ile kişi endüstri uyum ve terfi imkanları arasında bir ilişki bulunmuştur. İşin doğası, sosyal statü, ücret ve ek gelir algısı ve kariyer beklentisi arasında ilişki bulunmamıştır.

KAYNAKÇA

Arslan, İ. H., Bakırcı H., Aytar E., (2017), Meslek Yüksekokullarının Üniversite Adaylarına Katkıları: Harran Üniversitesi Hilvan Meslek Yüksekokulu Örneği, MESTEK 2017 / 4. Ulusal Meslek Yüksekokulları Sosyal Ve Teknik Bilimler Kongresi Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, 11-13 Mayıs 2017, Burdur:65

Çalışkan M. İ., Uzman E, Işık H., (2012) Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Girişimcilik Düzeylerini Farklı Kaynaklardan Algıladıkları Sosyal Desteğin Yordaması. Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi (7:1) 2012 Journal of Entrepreneurship and Development:30

Çuhadar Ç. İ., (2016), Ön Lisans Düzeyinde Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin Kariyere Yönelik Algıları: Süleyman Demirel Üniversitesi Örneği, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Cilt.8 Sayı.17. 2016- Aralık: 51-69

DumanT., Tepec M., Unur K., (2006), Mersin’de Yükseköğretim ve Orta Öğretim Düzeyinde Turizm Eğitimi Almakta Olan Öğrencilerin Sektörün Çalışma Koşullarını Algılamaları ve Sektörde Çalışma İsteklerinin Karşılaştırmalı Analizi, Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, Cilt 17, Sayı 1, Bahar: 51-69, 2006, Copyright □ 2006 anatolia ISSN: 1300-4220 (1990-2006):53

Gür E. D., Arsal, Z., (2015), Öğretmen Adaylarının Akademik Branş Memnuniyetleri İle Öğretmenlik Mesleğine Yönelme Ve Kariyer Geliştirme Arzuları Arasındaki İlişki. Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. Nisan 2015 :150

MorkoçD. K., DoğanM., (2014), Meslek Yüksekokulu Mezunu Çalışanların Mesleki Eğitime Yönelik Görüşleri: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Örneği, Electronic Journal of Vocational Colleges-December/Aralık:113.

Polat Üzümcü, T., Alyakut Ö., Günsel A., (2015), Turizm Eğitimi Alan Öğrencilerin, Mesleğin Geleceğine İlişkin Bakış Açıkları, Balıkesir University The Journal Of Social Sciences Institute Volume: 18 - Number: 33, June : 183

Polat Üzümcü T., Alyakut.Ö., (2017), Turizm Eğitimcileri Perspektifinden Turizm Eğitimi, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research Cilt: 10 Sayı: 51 Volume: 10 Issue: 51 Ağustos:808

Saatci G., (2013), Öğrencilerin Pazarlama Mesleğini Seçme Nedenlerinin İncelenmesi: Harmancık Meslek Yüksekokulu Örneği, Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6/3:38

Özsoy T., Gelibolu, L., (2010), Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Pazarlama Algısı: Bir Vakıf Ve Bir Devlet Meslek Yüksek Okulunda Uygulama, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Yıl/Year: 2010, Cilt/Volume: 7 Sayı/Issue: 13, S. 406

İnternet Kaynağı

YÖK'ten meslek yüksekokulu anketi: Bazı bölümlerin iş hayatında karşılığı yok.<http://www.hurriyet.com.tr/egitim/yokten-meslek-yuksekokulu-anketi-40757757>, Erişim:24.10.2018